2025-11-21

SVEDALA KOMMUN

Bilaga 1: Handlingsplan för Energiplan för Svedala kommun 2026 - 2031

2025-11-21

SVEDALA KOMMUN

Innehåll

Inledning 2
Kommunen som geografiskt område 3
Åtgärder för att nå mål 1: utsläpp av växthusgaser 3
Åtgärder för att nå mål 2: hållbart transportsystem 4
Åtgärder för att nå mål 3: effektivare energianvändning 4
Åtgärder för att nå mål 4: användning av fossilfri energi 5
Åtgärder för att nå mål 5: produktion av fossilfri el 6
Kommunens organisation 6
Åtgärder för att nå mål 6: interna personbilsflottan 6
Åtgärder för att nå mål 7: Minskad elförbrukning för uppvärmning 6
Åtgärder för att nå mål 8: Kommunen som förebild och påverkare 7
Åtgärder för att nå mål 9. Kommunikation med elnätsbolag 7

Inledning

Svedala kommun har tagit fram en Strategi för energiplan 2026–2031 som syftar till att driva på omställningen till ett hållbart och robust energisystem. Strategin innehåller mål för både kommunen som geografiskt område och som organisation, med fokus på att minska utsläpp av växthusgaser, effektivisera energianvändningen och öka andelen fossilfri och lokalt producerad energi. Handlingsplanen konkretiserar strategin genom att lyfta fram åtgärder som kan genomföras under perioden för att nå målen.

Den är ett levande dokument som uppdateras årligen i takt med budgetprocessen och kommunens prioriteringar.

Den interna energigruppen, som fungerat som referensgrupp vid framtagandet av energiplanen, kommer att fortsätta sitt arbete med att årligen föreslå vilka åtgärder ur handlingsplanen som bör prioriteras inför kommande år.

Arbetet följer ett årshjul:

- **Höst:** Energigruppen tar fram förslag på åtgärder inför kommande år som ett underlag till budgetprocessen.
- **Januari/februari:** Förslagen presenteras för styrgruppen (Kommunledningsgruppen). Då redovisas även vad som genomförts föregående år, vad som planeras för innevarande år, samt förslag inför nästkommande år.
- **Vår:** Energigruppen håller ett avstämningsmöte kring genomförandet av årets åtgärder.

De valda åtgärderna förs in i kommunens målstyrnings- och kvalitetssystem. Genomförandet rapporteras löpande av ansvariga chefer.

Kommunens mål är uppdelade i två delar, **Den geografiska kommunen** – alltså hela området Svedala kommun omfattar, och **Kommunen som organisation** – det vill säga kommunens egen verksamhet. Här nedan följer en lista på åtgärder som är identifierade för att kunna bidra till att nå de olika målen.

Kommunen som geografiskt område

Åtgärder för att nå mål 1: utsläpp av växthusgaser

År 2031 ska utsläppen av växthusgaser i Svedala vara minst 80 procent lägre än år 1990. Målet omfattar utsläpp som sker från verksamheter i Svedala som geografiskt område.

Notera: År 2023 är utsläppen av växthusgaser i Svedala 39 procent lägre än år 1990.

Åtgärd 1.1: Årligen arrangera ett möte med näringslivet i kommunen i syfte att informera och inspirera till energieffektivisering samt visa på möjligheter för finansiering. Genomförs om möjligt i samarbete med Energi- och klimatrådgivarna.

Åtgärd 1.2 Ta fram klimatavtal för företag och kampanj för anslutning till avtalet.

Åtgärd 1.3: Främja kollektivtrafik och gång/cykel, med:

- Ungdomsbiljetter från och med årskurs 7 i kollektivtrafiken

- Sänkt ålder för seniorresor med kollektivtrafik inom kommunen

- Kampanj för att gå/cykla till skolan

Åtgärd 1.4: Kunskapshöjande aktiviteter utförda för medarbetare inom kommunkoncernen i syfte att påverka beteende kopplat till effektiv energianvändning

Åtgärd 1.5: Använda markanvisning för att ställa krav på energi och utsläpp för de tre olika aspekterna entreprenad, fastighetsdrift och livsstil

Åtgärd 1.6: Ställa krav på effektiva och hållbara transporter i upphandlingar och entreprenader.

Åtgärd 1.7: VASYD ställer utsläppskrav på entreprenörer, t ex vid ombyggnad av Svedala avloppsreningsverk och på ledningsnätet. I ledningsnätsprojekt utgår VA SYD oftast från de gemensamma miljökraven som Malmö stad, Trafikverket med flera tagit fram för entreprenader.

Åtgärd 1.8: Kommunen verkar genom sitt ägarskap i SYSAV för att effektivisera energianvändningen och minska utsläppen från SYSAVs anläggningar.

Åtgärder för att nå mål 2: hållbart transportsystem

År 2031 ska utsläppen av växthusgaser från markbundna transporter i Svedala vara minst 60 procent lägre än år 2010. Målet omfattar inte luftfart.

Notera: År 2023 är utsläppen av växthusgaser från markbundna transporter i Svedala 32 procent lägre än år 2010.

Åtgärd 2.1: Främja samåkning genom informationskampanj och tävling

Åtgärd 2.2: Utveckla strategi för utbyggnad av infrastrukturen för biogas, el och andra förnybara drivmedel och för att främja denna utbyggnad. Strategin ska omfatta såväl personbilar, som tunga fordon och arbetsmaskiner

Åtgärd 2.3: Utreda möjlighet för olika mobilitetslösningar/mobilitetshubbar, exempelvis lånecykel, eldriven ringbuss och bilpool.

Åtgärder för att nå mål 3: effektivare energianvändning

År 2031 ska energianvändningen per capita i Svedala vara minst 50 procent lägre än år 2005. Här räknas in alla olika typer av energi.

Notera: År 2005 var energianvändningen per capita 20,7 MWh. År 2023 var motsvarande siffra 12,8 MWh, vilket motsvarar en minskning med 38 procent. (användningen av biogas år 2023 antas vara samma som för år 2022)

Åtgärd 3.1: Inkludera energiaspekten i företags-LOTSEN, vid nyetablering av företag

Åtgärd 3.2: Marknadsför den kommunala energi- och klimatrådgivarens uppgifter att hjälpa hushåll och små och medelstora företag att energieffektivisera. Kommunen ska erbjuda gratis energirådgivning till invånare och små eller medelstora företag. Det ska finnas energirådgivning speciellt riktad till jordbrukssektorn.

Åtgärd 3.3: Skapa en plattform för samverkan för industriell symbios, med avseende på energi

Åtgärd 3.4: Kommunikationsinsatser riktade till medborgarna med information hur man kan energieffektivisera sin vardag och minska fossila utsläpp, till exempel genom samåkning

Åtgärd 3.5: Inkludera energiaspekten som en del i kommunens hållbarhetspris

Åtgärd 3.6: Identifiera verksamheter inom kommunen som har hög energianvändning och workshopar hur de kan minskas (typ översta steget)

Åtgärd 3.7: Genomföra energihushållningskampanjer tillsammans med kommunala energi - och klimatrådgivare riktad till kommunens invånare

Åtgärd 3.9 VASYD uppgraderar VA-nätets pumpstationer för säkrare och effektivare energianvändning.

Åtgärd 3.10 VASYD genomför åtgärder på Svedala avloppsreningsverk för minskad energianvändning.

Åtgärd 3.11 VASYD implementeras mätning av växthusgasutsläpp så som lustgas och metan för att kunna optimera driften till minimerade utsläpp av dessa växthusgaser.

Åtgärder för att nå mål 4: användning av fossilfri energi

År 2031 ska energianvändningen utgöras av minst 80 procent fossilfri energi.

Notera: År 2023 är andelen fossilfri energi 65 procent.

Åtgärd 4.1: Undersöka möjligheten för fjärrvärmeproduktion och - distribution i Klågerup

Åtgärd 4.2: Utreda hur kommunen kan utveckla och utöka självförsörjning av energi, i syfte att öka det lokala energisystemets motståndskraft

Åtgärd 4.3 VASYD använder ingen fossil energi under normal drift vid avloppsreningsverket eller pumpstationer. För drift av stationära och portabla reservkraftverk används diesel (Ecopar).

Åtgärd 4.4 All energi som VASYD använder vid avloppsreningsverket är inköpt el från Nordic Green Energy som enligt egen uppgift enbart levererar el från 100 % förnybara källor såsom sol, vind och vatten.

Åtgärd 4.5 Bilarna VASYDs verksamhet använder är s.k ladd-hybrider. Elstolpe med laddmöjlighet för två fordon finns monterat.

Åtgärder för att nå mål 5: produktion av fossilfri el

År 2031 produceras 130 GWh fossilfri el i kommunen.

Notera: År 2023 producerades 80 GWh fossilfri el i kommunen.

Åtgärd 5.1: Installation av solceller på kommunens och kommunala bolagens fastigheter där det är lämpligt.

Åtgärd 5.2 Kommunen ställer sig positiv till solenergiproduktion (både markbaserad och på tak) och arbetar för att underlätta anläggningar.

Åtgärd 5.3 Driva biogasprojekt i syfte att undersöka biogasens roll i att stärka kapacitet och flexibilitet i lokala energisystemet.

Kommunens organisation

Åtgärder för att nå mål 6: interna personbilsflottan

År 2031 används inga fossila drivmedel för kommunens egen personbilsflotta, förutom de som krävs för att upprätthålla en krisberedskap.

Åtgärd 6.1: Upprätta plan för utfasning av fossila bränslen för kommunens egen personbilsflotta

Åtgärder för att nå mål 7: Minskad elförbrukning för uppvärmning

Kommunens förbrukning av energi i de egna och bolagens fastigheter ska minska i enlighet med Svedalahem och SVEDABs Energistrategi.

Åtgärd 7:1 SVEADAB och Svedalahem arbetar fram åtgärder för att uppnå sin bolagens Energistrategi.

2025-11-21

SVEDALA KOMMUN

Åtgärder för att nå mål 8: Kommunen som förebild och påverkare

Åtgärd 8.1 Kommunen ska vara ett gott exempel och aktivt informera och motivera medarbetare och invånare till energieffektivisering och minskad användning av fossila energislag.

Åtgärd 8.2 Kommunen inför kollektivtrafikförmån för kommunanställda.

Åtgärder för att nå mål 9. Kommunikation med elnätsbolag

Åtgärd 9.1 Kommunen ska kommunicera med elnätsbolagen regelbundet och i samband med planering, samt verka för rimliga villkor som främjar produktionen av lokal elproduktion.